

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GEOFFREY VALENZIA**

Seduta tat-30 ta' Jannar, 2006

Citazzjoni Numru. 1229/2000/1

L-Awtorita' tad-Djar

Vs

Anthony Abela

II-Qorti

Preliminari

Rat **I-att tac-citazzjoni** li permezz tagħha l-attur ippremetta illi:

Peress illi permezz ta' kuntratt datat 10 ta' Frar 1985 fl-atti tan-Nutar Alexander Sciberras Trigona li qed jigi anness bhala Dokument A, il-konvenuti hadu mingħand l-attur

b'titolu ta' cens il-plot 142 Iklin u dan versu c-cens ta' tnejn u sittin liri Maltin.

Peress illi skond Klawsola 7A:-

"Din il-koncessjoni enfitewtika tista' tinhall fuq talba ta' I-Awtorita' jekk I-enfitewta jonqos milli jhallas ic-cens ghal tlett snin jew ghalkemm ikun ghamel xi hlas ta' cens, huwa jibqagħlu jagħti

ammont daqs tlett snin cens u ma jhallasx is-somma kollha dovuta fi zmien tletin gurnata minn notifika ta' att gudizzjarju, li fih jintalab il-hlas tac-cens dovut."

Peress illi I-konvenuti naqsu milli jhallsu c-cens dovut sa mis-sena elf disa' mijha u disgha u tmenin (1989);

Peress illi għalhekk il-konvenuti ma wettqux I-obbligi skond il-kuntratt.

Peress illi skond Klawsoli 8 (a) u (b):-

(a) *F'kaz li I-enfiteysi tinhall, il-fond enfitewtiku u kull benefikat li jkun sar fih jirriverti lill-Awtorita' mingħajr ebda obbligu ta' xi kumpens, ikun x'ikun il-valur ta' dawk il-benefikati, u jekk ikun dovut xi kumpens lill-Awtorita' sew għad-danni jew għal ħaga ohra, dan il-kumpens ma għandu b'ebda mod jitnaqqas minħabba r-reverzjoni tal-fond u benefikati kif intqal fuq izda kull reversjoni ssir bla pregudizzju għad-drittijiet ta' I-Awtorita'. Izda jekk ix-xoljiment isir bis-sahha tas-subklawsola (c) tal-klawsola 7 ta' dan I-att, I-enfitewta jkollu d-dritt li jithallas mingħand I-Awtorita' s-somma li jkun nefaq b'mod ragonevoli ghax-xogħolijiet li jkun għamel fuq is-sit enfitewtiku u li ma jibqghux ta' uzu għalih għaliex I-enfiteysi tkun inhallet, izda ma jkollu dritt għalxejn izjed.*

(b) *L-Awtorita' tkun xorta wahda tista' tesigi kull penali dovuta skond dana I-att; u, sew ix-xoljiment ta' I-enfiteysi,*

kemm il-hlas tal-penali m'ghandhom b'ebda mod ibiddlu jew inaqqsu r-responsabbilta' ta' l-enfitewta taht kull ligi."

Peress illi l-konvenuti huma soggetti ghall-penali stante li naqsu milli josservaw il-kuntratt fuq citat u dan a tenur ta' l-artikolu 8 ta' l-istess kuntratt.

Jghidu l-konvenuti ghaliex din l-Onorabbi Qorti:-

1. tiddikjara li l-konvenut kiser il-Klawsola 7A tal-kuntratt datat 10 ta' Frar 1985 fl-atti tan-Nutar Alexander Sciberras Trigona;
2. tirrexindi l-kuntratt datat 10 ta' Frar 1985 fl-atti tan-Nutar Alexander Sciberras Trigona;
3. tordna li l-plot u l-benefikati ta' fuqha jirrverti lura lill-Awtorita' tad-Djar bil-pussess vakant u dan ai terminu ta' l-artikolu 8A li jghid:-

F'kaz li l-enfiteksi tinhall, il-fond enfitewtiku u kull benefikat li jkun sar fih jirrverti lill-Awtorita' minghajr ebda obbligu ta' xi kumpens, ikun x'ikun il-valur ta' dawk il-benefikati, u jekk ikun dovut xi kumpens lill-Awtorita' sew għad-danni jew għal haga ohra, dan il-kumpens ma għandu b'ebda mod jitnaqqas minħabba r-reverzjoni tal-fond u benefikati kif intqal fuq izda kull reversjoni ssir bla pregudizzju għad-drittijiet ta' l-Awtorita'. Izda jekk ix-xoljiment isir bis-sahha tas-subklawsola (c) tal-klawsola 7 ta' dan l-att, l-enfitewta jkollu d-dritt li jithallas mingħand l-Awtorita' s-somma li jkun nefaq b'mod ragonevoli ghax-xogħolijiet li jkun ghamel fuq is-sit enfitewtiku u li ma jibqghux ta' uzu għaliex l-enfiteksi tkun inhallet, izda ma jkollu dritt għalxejn izqed.

4. tillikwida il-penali dovuta mill-konvenut a bazi ta' l-istess klawsola 8b ta' l-istess kuntratt;
5. tordna lill-konvenut ihallas lill-attur dik il-penali kif likwidata fir-raba' talba.

Bl-ispejjes u bl-interessi.

Il-konvenuti ngunti biex jidher ghas-subizzjoni,

Rat id-dikjarazzjoni ta' l-attur a fol. 4 tal-process.

Rat **in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut** a fol. 23 tal-process fejn ecepixxa:

1. illi preliminarjament din il-kawza għandha tigi dikjarata nulla a tenur ta' l-artiklu 963 Kap 12 in kwantu ic-citazzjoni attrici giet notifikata lill-konvenut aktar minn sitt xhur wara l-prezentata tagħha;
2. illi preliminarjament ukoll mingħajr pregudizzju għas-suespost, ic-citazzjoni attrici hija nulla in kwantu nieqsa minn tifsir car u sewwa ta' l-oggett u r-raguni tat-talbiet tagħha a tenur ta' l-artiklu 156(1) (a) Kap 12, liema oggett u raguni huma bazati fuq allegat ksur ta' kundizzjonijiet kontrattwali liema jirrizulta esklussivament minn dokument mhux mahluf allegat mac-citazzjoni, liema dokument ma giex notifikat lill-eccipjent;
3. illi preliminarjament ukoll mingħajr pregudizzju għas-suespost, ic-citazzjoni attrici hija nulla in kwantu l-Awtora' attrici, jew ahjar ir-rappresentant ta' l-Awtora' attrici li halef id- dikjarazzjoni tal-fatti attrici, naqas li jiddikjara fl-istess dikjarazzjoni liema fatti jaf bihom personalment a tenur ta' l-artikolu 156(2) tal-Kap 12 u fil-fatt it-talbiet attrici huma esklussivament bazati fuq allegat ksur ta' kundizzjonijiet kontrattwali rizultanti esklussivament minn dokument redatt u mhux mahluf minn terzi mhux fil-kawza liema dokument ma giex notifikat lill-eccipjenti;
4. illi l-premessa tan-nuqqas tal-hlas tac-cens li fuqha hija bazata ic-citazzjoni hija preskritta ai termini ta' l-artiklu 2156 tal-Kap 16 tal-Kodici Civili u bhala fatt il-konvenut diversi drabi mar joffri c-cens ta' dawn l-ahhar hames snin u dejjem giet riflutata tant li kellu jiddepozita c-cens il-Qorti;

Kopja Informali ta' Sentenza

5. illi t-talbiet huma nulli peress li l-attur naqas li jdahhal fic-citazzjoni mart il-konvenut li għandha parti integrali f'din il-kawza;

6 illi fil-mertu, mingħajr pregudizzju għas-suespost, li l-eccipjenti jecepixxi umilment illi t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt peress illi ma kiser ebda klawsola fil-kuntratt datat 10 ta' Frar 1985 fl-atti tan-Nutar Alexander Sciberras Trigona.

Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti ezibiti;

Rat is-sentenza preliminari tagħha a fol 52 li biha cahdet l-ewwel eccezzjoni;

Rat il-verbal a fol 51 li bih il-kawza thalliet għal lum għas-sentenza fuq it-tieni eccezzjoni;

Semghet lill Avukati difensuri;

KONSIDERAZZJONIJIET

Il-Qorti ser tiddeciedi t-tieni u t-tielet eccezzjoni f'dina s-sentenza billi effettivament iz-zewg eccezzjonijiet huma l-istess.

Il-konvenut qed jeccepixxi f'dawn iz-zewg eccezzjonijiet li c-citazzjoni hija nulla ghax nieqsa minn tifsir car u sewwa ta' l-oggett u r-raguni tat-talbiet tagħha a tenur ta' l-artiklu 156(1) (a) Kap 12, liema oggett u raguni huma bazati fuq allegat ksur ta' kundizzjonijiet kontrattwali liema jirrizulta esklussivament minn dokument mhux mahluf allegat mac-citazzjoni, liema dokument ma giex notifikat lill-eccipjent. Fit-tielet eccezzjoni giet eccepieta wkoll in-nullita' tac-citazzjoni billi l-Awtorita' attrici, jew ahjar ir-rappresentant ta' l-Awtorita' attrici li halef id-dikjarazzjoni tal-fatti attrici, naqas li jiddikjara fl-istess dikjarazzjoni liema fatti jaf bihom personalment a tenur ta' l-artikolu 156(2) tal-Kap 12 u fil-fatt it-talbiet attrici huma esklussivament bazati fuq allegat ksur ta' kundizzjonijiet kontrattwali rizultanti esklussivament minn dokument redatt u mhux mahluf

minn terzi mhux fil-kawza liema dokument ma giex notifikat lill-eccipjent.

L-artikolu 156. (1) tal-Kap 12 jipprovvdì li c-citazzjoni għandha titlesta mill-attur u għandu jkun fiha –

- (a) tifsir car u sewwa ta' l-oggett u r-raguni tat-talba;
- (2) Flimkien mac-citazzjoni għandhom jingiebu d-dokumenti mehtiega biex isahhu t-talba.

Dan ifisser li l-oggett u r-raguni tat-talba gudizzjarja għandhom ikunu mfissra car u sewwa fic-citazzjoni. Dan ma jfissirx pero' li kwalunkwe nuqqas da parti ta' l-attur għandu mill-ewwel jigi mehud fis-sens li qed imur kontra d-dispost ta' l-artikolu 155(1) tal-Kap 12 u għalhekk igib mieghu n-nullita' tac-citazzjoni. Biex citazzjoni tigi mwaqqa' jrid ikun hemm raguni gravi, u fost kollox, għandu jigi ezaminat jekk ic-citazzjoni tkunx deficjenti jew zbaljata b'mod li l-konvenut ikun jista jigi pregudikat fid-difiza tieghu.

Il-Qorti għalhekk trid tezamina sew ic-citazzjoni fit-totalita tagħha u mhux spezzettata biex tara x'qed jippretendi l-attur.

Fil-kaz in ezami l-attur qed jibbaza t-talba tieghu fuq il-fatt li l-konvenut ma wettaqx l-obbligli tieghu skond il-kuntratt li huwa kien iffirma u obbliga ruħħu li jwettaq u naqas li jħallas ic-cens dovut li gab il-konsegwenzi prevvisti fil-kuntratt imsemmi. It-talbiet attrici huma imbagħad ibbazati fuq dawn il-premessi u huma konsegwenza ta' dawn il-premessi. Il-Qorti ma ssibx li l-eccezzjoni hija fondata billi t-talba attrici hija cara bizzejjed.

Jirrizulta wkoll mill-process li ngabu d-dokumenti mehtiega biex isahhu t-talbiet attrici u d-dikjarazzjoni giet konfermata bil-gurament fil-korrettezza tagħha minn Victor Sciberras Grioli a fol 5 u ghalkemm ma saritx ezattament kif tirrikjedi l-ligi ma jfissirx li c-citazzjoni hija nulla jew li l-konvenut gie pregudikat fid-difiza tieghu.

DECIZJONI

Ghal dawn il-motivi
Il-Qorti tiddeciedi
Billi tichad it-tieni u tielet eccezzjoni tal-konvenut
Spejjez ghall konvenut

U tiddifferixxi l-kawza ghall-provi kollha li fadallhom il-partijiet.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----